

conscientur prædicta bona majoratus, vel subiecta restitutioni: Primo, quia talis delinquens efficitur ingratus ipsi Regi vel Principi, qui sibi concessit prædictam licentiam & facultatem constituendi majoratum, & eo ipso videtur revocata, & remanent bona libera; unde merito possunt confiscari; argumento text. in leg. fin. C. de Revocand. donat. text. in cap. fin. extra, de Donat. & utrobique DD. text. in cap. 1. de Natura feudi in lib. 1. Feudor. ubi expressè dicitur, quòd si Rex vel Princeps concessit alicui nobili vel magnati feudum, non potest eos prædicto beneficio privare, nisi ex culpa; & ad hoc notat & commendat Bald. & communiter DD. Sed in nostro casu commisit gravissimam culpam, ex qua talis licentia & facultas videatur revocata, & per consequens bona remaneant libera ut possint confiscari. Ergo, &c. Confirmatur etiam per textum expressum in cap. 1. §. Denique que fuit prima causa beneficii amittendi, in lib. 1. Feudor. ubi dicitur, quòd si Vassallus commisit delictum, per quod dominus principaliter offendatur; tunc feudum ad dominum revertitur, ut habeat suæ injuriæ ultionem; si verò commisit delictum contra alium, tunc pervenit ad alios successores, qui ex forma & constitutione feudi reperiuntur vocati; & ad hoc notat, & commendat ibi Jacob. de Bellovis. Bald. & communiter Feudistæ. Secundo pro hac sententia & conclusione facit; quia aliàs, si propter talia delicta bona majoratus vel subiecta restitutioni non possent confiscari, præstaretur possessoribus materia delinquendi; quia propter bona redderentur audaces & potentiores: ergo licet de jure etiam in his casibus bona debent confiscari; argumento text. in leg. Si unus. §. Illud, cum §. sequenti. ff. de Pactis, text. in leg. Convenire. ff. de Pactis dotalib. cum similib. (n)

Tertio & principaliter facit; quia in tam nefando & gravissimo delicto læsæ majestatis divinæ vel humanæ, propter culpam parentum puniuntur filii & nepotes eorum etiam innocentes; quia efficiuntur infames, & inhabiles ad officia publica, honores, & dignitates, & efficiuntur inhabiles & incapaces ad succedendum, nedum ipsi delinquenti, verum etiam omnibus aliis consanguineis & collateralibus, ex testamento & ab intestato; & similiter privantur successione extraneorum, si ab eis instituantur; text. est in leg. Quisquis. §. Filii verò, Cod. ad

(n) Quæ autem crimina majoratu privent tradit Gregor. in leg. 2. glos. ult. tit. 15. part. 2. Jacob. Septimacensis de Institut. Catholicis, cap. 9. num. 125. & num. 41. Tell. Fernand. in leg. 17. Tauri, num. 18. idem Gregor. in leg. 6. tit. 11. part. 6. verb. Que la pudiesse vender, column. 2. princip. ubi latissimè & latius Molin. lib. 4. de Primog. cap. 11. per totum, maximè à num. 25.

leg. Jul. majest. text. in Authentic. Gazaros. Cod. de Hæreticis, text. in cap. Statutum, de Hæret. in 6. Ex quo infertur, quòd licet filius nunquam puniatur pœna æterna propter delictum patris, juxta illud quod habetur in Sacra Scriptura, filius non portabit iniquitatem patris, nec pater iniquitatem filii, & illud Levitici: Anima quæ peccaverit ipsa morietur, tamen filius, secundum legem divinam & humanam, bene potest puniri temporaliter in bonis; ita expressè probant prædicta jura, & probat text. in cap. Vergentis in fine, extra, de hared. ibi: Cum in multis casibus etiam secundum divinum judicium filii pro parentibus temporaliter puniantur: imò, propter tale delictum læsæ majestatis humanæ domus habitationis delinquentis demolitur, ut perpetuo non erigatur, in perpetuam memoriam & infamiam ejus; ita probat text. in cap. Felicitis, de pœnis, lib. 6. ibi: Fiant habitationes ejus deserta, &c. & idem disponit hodiè lex 6. tit. 27. 2. part. ergo merito propter ista nefanda & gravissima delicta prædicta bona majoratus & subiecta restitutioni debent confiscari, & successorem privari successione; quia in hoc puniuntur temporaliter propter delictum possessoris.

Sed his non obstantibus, ego teneo contrariam sententiam & conclusionem, imò, quòd etiam in istis casibus prædicta bona majoratus vel subiecta restitutioni non possint confiscari; per jura & fundamenta superius adducta, quibus probavi, quòd ista bona nullo modo possunt confiscari propter delictum, nec distinguunt in genere delicti commisi; & similiter in istis viget & habet locum ratio prohibitionis, & voluntas constituentis & disponentis. Nec obstant fundamenta contraria: Quia primò non obstat fundamentum, in quo dicebamus, quòd talis delinquens efficitur ingratus ipsi Regi vel Principi, & merito potest licentia revocari: Quia respondeo, quòd ista ratio urget in delicto læsæ majestatis humanæ, non verò in aliis. Item & secundò respondeo, quòd procederet quando ipse Rex offensus esset qui concessit prædictam licentiam, non verò quando alius. Item tertio respondeo, quòd dato quòd esset ipsemet Rex, posset revocare prædictam licentiam, & bona confiscare quoad præjudicium solum ipsius delinquentis ingrati, & in ejus vita, ut statim decemus; non verò quoad alios sequentes successores, quibus est quæsitum jus ex ipsa consti-

tutione majoratus, juncta licentia & facultate Regia. Secundò non obstat secundum fundamentum, in quo dicebamus, quòd præstaretur possessoribus materia delinquendi: Quia respondeo, quòd istud procederet quando delictum efficeretur impunibile respectu pœnæ corporalis ipsius delinquentis, vel respectu bonorum ejus; sed in nostro casu delictum est punibile respectu aliorum bonorum ipsius constituentis & disponentis, & successorum ejus. Tertio non obstat tertium fundamentum, in quo dicebamus, quòd in his nefandis & gravissimis delictis puniuntur filii & nepotes delinquentium, & fiunt inhabiles & incapaces ad succedendum: Quia respondeo, quòd illud procedit in successione legali, quæ defertur ex legis dispositione post delictum commissum; qua privantur successores propter culpam parentum: Secus verò in successione & dispositione hominis, eis debita & acquisita, saltem spe, ex constitutione & dispositione ipsius fundatoris; quia illa non debet eis auferri.

Unum tamen est, quòd modò loquamur in istis delictis gravissimis, modò in aliis, & possessor majoratus committat delictum per quod bona veniunt confiscanda, possunt etiam confiscari bona majoratus & subiecta restitutioni pro tempore vitæ ipsius possessoris delinquentis, ut fiscus habeat interim commoditatem & fructus prædictorum bonorum, & post mortem ejus naturalem bona revertantur ad eum qui secundum formam & dispositionem majoratus vel vinculi debet succedere; & hoc potest contingere, quando possessor delinquens condemnatur in absentia, vel fortè in presentia, & non imponitur pœna mortis, sed mitior, & bonorum confiscatio. Et in expressò ita probat. textus sing. in leg. Staius Florius. §. Cornelio Felici. ff. de Jure fisc. ubi, mater rogata erat post mortem hereditatem restituere filio suo, & interim commisit delictum per quod bona ejus veniebant in confiscationem; & dicit textus, quòd similiter confiscabuntur bona subiecta restitutioni, durante vita ipsius matris condemnatæ; & ad illum textum notat & commendat ibi Bartol. Alber. & communiter DD. text. in leg. Cum pater. §. Hæreditatem, el. 1. ff. de Legat. 2. ubi: Si quis est gravatus restituere hæreditatem cum moreretur, filiis suis, vel his quibus voluisset; & per delictum sit deportatus, non amittit jus eligendi ante mortem naturalem: neque antecedit dies fideicommissi, sed interim fiscus habebit bona, commoditatem, & fructus eorum; & ad hoc notat & commendat ibi Bart. Alber. Bald. Paul. Imol. & communiter DD. text. in leg. Petro. §. Pradium, eod. tit. ubi habetur quòd si bona hæredis gravati. post mortem restituere capiuntur

pro aliquo debito, & contra eum fit executio, possunt etiam capi bona subiecta restitutioni durante vita hæredis gravati, & in eis fieri executio; & ad hoc notat & commendat ibi Bartol. Alberic. & DD. antiqui; & reputat singularem Paul. & Joan. de Imol. text. in leg. Ex facto, §. Ex facto, in fin. ff. ad Trebell. ibi: Maximè cum etiam bona sua quodam modo cum sua causa fisco sint vindicanda; & ad hoc notat & commendat ibi Bart. Alber. Angel. Paul. Joan. de Imol. & communiter DD. text. in leg. Cum fisco. ff. ad Syllan. text. in leg. Cajus Sejus. ff. de Manumissionib. & ibi notat Alberic. text. in leg. Si postulerit. §. Jubet. ff. de Adulter. ubi habetur quod fructuario condemnato, confiscatur commoditas ususfructus; & ibi expressè notat Bartol. & alii DD. text. in leg. Ex ea parte, §. In insulam. ff. de Verb. oblig. text. valdè notabil. & expressus in cap. fin. de capitulis Corrad. in lib. 2. Feudor. ubi habetur, quòd si possessor feudi commisit delictum, per quod bona confiscantur, non debet confiscari feudum, sed bene potest confiscari commoditas & perceptio fructuum per tempus vitæ ipsius possessoris delinquentis; & ad hoc notat & commendat ibi Bald. And. de Isern. & communiter Feudistæ. Confirmatur etiam, quia possessor majoratus, durante ejus vita, bene potest per contractum alienare vel obligare fructus bonorum majoratus, vel subiectorum restitutioni, ut latè & notabiliter supra dictum est; ergo similiter poterit eos per delictum alienare. Et in expressò istam sententiam & conclusionem, licet non sic fundatam, tenet Paul. de Castr. in leg. Filiusfamilias. §. Divi. ff. de Legat. 1. 3. column. & ibi alii DD. præcipuè Ambros. de Opiz. 21. column. num. 30. Angel. de Perus. & ibi alii DD. in leg. Papinianus. §. Meminisse. ff. de Inofficis. testam. 1. column. in fine, Specul. in tit. de Feudis. §. Quoniam, versic. 40. Quartitur, Platea in leg. 1. 2. column. in fin. Cod. Pœnis fiscalib. creditores præferri. Palac. Rub. in sua repetition. fol. 75. §. 38. 2. column. n. 4. versic. Ex quibus. Et ista opinio debet teneri in iudicando & consulendo, licet contrarium teneat latè Doctor Segur. in repetition. leg. Cohæredes. §. Cum filia. ff. de Vulgar. & pup. fol. 33. 3. column. versic. 1. Cons. motus præcipuè per text. juncta Gloss. singul. in dicta leg. Cum pater. §. Libertis, de Legat. 2. ubi habetur, quod si bona expressè prohibita alienari, de facto alienentur per possessorem, statim veniunt ad sequentem in gradu: ergo eadem ratione & à fortiori veniunt quando alienantur per delictum. Sed huic fundamento jam respondi supra, & ante Doctorem de Segur. ita tenet Alexand. de Imol. in cons. 23. 1. vol. consiliorum.

Quod tamen singul. limita & intellige, præterquam si per disponentem sit dictum, quod prædicta bona nullo modo possit alienari, nec per momentum penes alium residere; sed quod, facta vel attentata alienatione vel delicto, statim transeat in sequentem successorem; quia tunc bona non transirent in fiscum durante vita condemnati, etiam quoad commoditatem vel perceptionem fructuum, sed statim debent pervenire ad sequentem proximum successorem; & à fortiori, quando expressè per disponentem dictum sit, quod prædicta bona non transeat in fiscum, etiam quoad fructus, durante vita condemnati; ita probat textus singul. in leg. Imperator. ff. de Fideicommissar. libertat. ubi habetur, quod si testator legavit alicui certos servos suos, ea lege & conditione, ne alicui alii serviant, sed continuè sint penes ipsum legatarium, & talis legatarius commisit delictum per quod bona ejus debent publicari, non debent publicari prædicti servi etiam durante vita condemnati, sed statim debent manumitti; & ad hoc notat & commendat ibi Bart. & communiter DD. Segur. in dicto loco, & Alexand. in dicto consil.

Item adde, quod etiamsi de jure bona majoratus deberent confiscari per delictum in prædictis casibus gravissimis læsæ majestatis divinæ, vel humanæ, vel contra naturam; tamen illud deberet intelligi propriè in bonis majoratus vinculis cum Principis licentia & facultate; non verò ex hominis dispositione, & legis permissione, ut in melioratione tertii & quinti, quæ secundum formam & dispositionem harum legum Taur. potest fieri, vel in bonis eorum, qui propter defectum liberorum, ea relinquunt vel donant extraneis; quia hoc casu videntur cessare jura & fundamenta superius adducta. Ex quo videtur inferendum, quod si fortè fiat majoratus cum Principis licentia & facultate, tam de bonis tertii, quam de aliis; & in facultate dictum sit, quod prædicta bona perdantur propter illa tria delicta gravissima, ut aliquando solet dici & poni in facultate Regia; benè confiscabuntur talia bona in dictis casibus, sed non tertium bonorum, in quo per has II. Taur. potuit pater constituens majoratum disponere, & simpliciter & indistinctè prohibere alienationem. Et istam opinionem vidi teneri ab aliquibus peritissimis viris in isto Regno: Sed ego teneo contrarium: imò, quod indistinctè omnia bona perdantur & confiscantur, tam ea quæ respiciunt tertium bonorum, quam alia; quia disponens non est usus facultate communi legum Taur. sed facultate particulari Regia, cum ejus qualitatibus; unde, omnia bona fuerunt unica, & receperunt illam novam qualitatem, ut censeantur

bona majoratus, & per consequens recipiant naturam, qualitatem, & effectum ejus; quia qualitas vel accidens superveniens in re, vel aliquo ente, constituit rem diversam, & facit eam alterius speciei, & amplius non consideratur de per se, adeò quod talis qualitas vel solemnitas quæ requiritur ad perfectionem actus, efficitur ejusdem naturæ cum ipsa re; & consummato jam effectu, licèt illa qualitas cesset, non desinit res vel actus habere naturam sibi informatam ratione qualitatis adjunctæ; ita probat text. in leg. Julianus. §. Si quis rem. ff. Ad exhibendum, text. in leg. Labeo. ff. de Verbor. signification. text. in leg. penultim. §. fin. ff. de Verbor. obligationib. Text. in leg. Si unus. ff. de Servit. rustic. præd. text. in l. Hæredes. §. An eadem. ff. Famil. eriscund. text. juncta sententia Bartol. & communi, in leg. fin. versic. penultim. Cod. ad Trebell. Text. in leg. fin. Cod. commun. de Success. text. in leg. fin. §. Filiis autem, Cod. de Bonis qua lib. text. in leg. Item illa, §. 1. de Constit. pec. tenet etiam & declarat optimè Bald. & communiter DD. in leg. 3. Cod. de Usufruct. Unum tamen est; quod si constituens majoratum expressè dixit, quod tertium bonorum non perdatur vel confiscetur etiam propter illa tria delicta; non confiscabuntur, etiamsi in facultate Regia dictum sit, quod bona majoratus confiscentur propter illa delicta; quia ipse disponens potuit uti facultate harum legum, si ita expressè cavet & protestatus est; quæ omnia nota, quia sunt singularia, quotidiana, & utilia.

TEXT. XLI.

MANDAMOS que en el Mayorazgo se pueda, probar la Escritura de la institucion de, el con la Escritura de la licencia del Rey que la dió, seyendo tales las dichas Escrituras que hangan fe, ó por Testigos que depongan en la forma que el Derecho quiere, del tenor de las dichas Escrituras; y assimismo por costumbre immemorial, probada con las qualidades que conclyuan los passados haver tenido, y poseído, aquellos bienes por Mayorazgo; es á saber: que los hijos mayores legitimos, y sus descendientes succedian en los dichos bienes por via de Mayorazgo, caso que el tenedor de él dexasse otro hijo, ó hijos legitimos, sin darles los que succedian en el dicho Mayorazgo alguna cosa, ó equivalencia por succeder en él: y que los Testigos sean de buena fama, y digan que assi lo vieron ellos passar por tiempo de quarenta años, y assi lo oyeron decir á sus mayores, y ancianos, que ellos siempre assi lo vieron, oye-

LEX XLI.

oyeran, y que nunca vieron, ni oyeron decir lo contrario; y que de ello es pública voz, y fama, y comun opinion entre los vecinos, y moradores de la tierra.

Id est:

Præcipimus erga majoratum, ut ejus institutionis scriptura probari possit per scripturam licentia Regis qui illam dedit, modo prædicta scriptura sint tales, ut fidem faciant; aut per testes, qui in ea forma quam jus requirit deponant de tenore ipsarum scripturarum: Item, per morem immemorabilem * comprobatum eis qualitatibus quæ concludant, veteres habuisse & possedisse ea bona pro majoratu: videlicet, quod filii legitimi majores natu & eorum descendentes succedebant in prædictis bonis ratione majoratus, casu quo illius possessor reliquerit alium filium aut filios legitimos; quibus succedentes in majoratu nihil dabant in compensationem pro sua in eis successione. Et ut testes sint bona fama, & dicant, se ita vidisse fieri per tempus quadraginta annorum, & sic audivisse dici à suis majoribus & senioribus, qui illud semper sic viderint & audierint, & quod nec viderint nec audierint contrarium; cujus etiam sit publica vox & fama, & communis opinio inter vicinos, & incolas terra.

* Sic H. id est, antiquissimum, cujus initii vix extet ulla memoria.

COMMENTARI I

In Legem XLI.

SUMMARIUM.

- 1 Quomodo probetur majoratus?
- 2 In constitutione majoratus, an requiratur scriptura pro forma?
- 3 Quando scriptura perdita est, licèt pro forma requiratur, an probetur per testes?
- 4 Consuetudo præscribitur per decem annos.

(o) Idem tenet Matienz. in leg. 1. tit. 7. lib. 5. Recop. gloss. 3. in princ. Azev. ibidem num. 1. & omnes scribentes hic.

(p) Idem tenet Velazq. hic Gloss. 4. num. 1. Matienz. in dict. leg. 1. Gloss. 5. per totam.

(q) Hac de re latè Aflic. decisione 398. per totum. Dominicum in cap. Duobus, num. 3. de Rescript. in 6. Decium Beroj. in rub. de constitution. Alexand. consil. 107. volum. 7. per totum, & latius examinat Selva de Benefic. 3. part. quest. 22. per tot. Palac. Rub. hic num. 3. & Castell. verb. de la licencia, Molin. lib. 2. de Hispanorum primogen. cap. 8. num. 7. & 8. Burg. de Paz Junior. in quest. 4. num. 5. Matienz. in leg. 1. tit. 7. lib. 5. gloss. 2. num. 1. & gloss. 3. per totam. Azeved. in dict. leg. 1. num. 7. Velazq. de Avendañ. hic gloss. 2. num. 3. & 4.

Anton. Gomez, ad Legem Taur.